

Uudenmaan ELY-keskus

UUDELY/4010/2023

Lausunto ASM Kiviainespalvelu Oy:n Kivimäen maanläjitystä ja louhintaa Sipoossa koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta

Uudenmaan ELY-keskus on pyytänyt lausuntoa ASM Kiviainespalvelu Oy:n Kivimäen maanläjitystä ja louhintaa Sipoossa koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta. Lausunto pyydetään toimittamaan 19.1.2025 mennessä.

ASM Kiviainespalvelut Oy suunnittelee puhtaiden ylijäämämaiden vastaanottoa ja läjittämistä Sipoossa. Hankealue sijaitsee noin 5 km Sipoon Nikkilän keskustasta kaakkoon. Porvoon kuntaraja kulkee hankealueen itäpuolella. Alueen pinta-ala on noin 25 hehtaaria. Suurin mahdollinen täyttömäärä on enintään noin 3,17 miljoonaa m³tr. Läjitystoiminnan arvioitu kesto on noin 10 vuotta. Ennen maa-ainesten vastaanottoa alueelta louhitaan kiviainesta. Kiviainesten ottaminen tapahtuu osittain läjityksen kanssa samanaikaisesti.

YVA-menettelyssä tarkastellaan kahta toteutusvaihtoehtoa sekä hankkeen toteuttamatta jättämistä. Vaihtoehdot eroavat toisistaan pääosin täyttömäärän ja täyttöalueiden muotojen osalta.

- **Vaihtoehto 1.** Kiinteistön pohjois- ja etelälaidoille läjitetään enintään n. 60 mmpy kohoavat täyttömäet, joiden välisellä alueella maanpinta pysyy nykytasossa. Täyttöalueiden pinta-alat ovat yhteensä noin 17,8 hehtaaria ja täyttötilavuus noin 3,17 miljoonaa m³. Aluetta käytetään pilaantumattomien ylijäämämaiden läjitykseen ja varataan myös mahdollisuus pienimuotoiseen pilaantumattomien ylijäämämaiden ja kivien sekä louheen käsittelyyn ja välivarastointiin.
- **Vaihtoehto 2.** Kiinteistön pohjoislaidalle läjitetään enintään noin 50 metriin mpy ja etelälaidalle noin 60 mpy kohoava täyttömäki, joiden välisellä alueella maanpinta säilyy nykytasossa. Täyttöalueiden pinta-alat ovat yhteensä noin 12,7 hehtaaria ja täyttötilavuus noin 1,8 miljoonaa m³. Täyttömäen pohjois- ja eteläosat kokoavat noin +60 mpy korkeuteen. Aluetta käytetään pilaantumattomien ylijäämämaiden läjitykseen ja varataan myös mahdollisuus pienimuotoiseen pilaantumattomien ylijäämämaiden ja kivien sekä louheen käsittelyyn ja välivarastointiin

- **Vaihtoehto 0: Hanketta ei toteuteta.**

YVA-ohjelmavaiheen jälkeen VE1 ja VE2 ovat muuttuneet läjitettävän alueen pienentymisellä. Muutoksen taustalla on maaperätutkimuksissa tarkentuneet maaperäolosuhteet ja niistä tehty johtopäätös siitä, että hankealueen itä-länsisuunnassa kulkevaa uomaa ei ole tarkoituksenmukaista ohjata rumpuun ohjelmassa esitetyllä tavalla. Uomalle ei siten osoiteta enää läjitystä.

Lausunto

Uudenmaan liitto antoi YVA-ohjelmasta lausunnon syyskuussa 2023. Lausunnossa todettiin, että luontoselvitysten osalta tulee hyödyntää maakuntakaavoituksessa tuotettua Uudenmaan ekologisten verkostojen selvitystä (2018) sekä tietokantaa maakunnallisesti arvokkaista luontokohteista (LAKU). Lisäksi on syytä täydentää luontotietoja hankealueelle ja sen vaikutusalueelle vaikutusten mukaan tarkentaen. Lisäksi lausunnossa pidettiin tärkeänä, että hankkeen liikenteellisiä vaikutuksia tarkastellaan riittävän laajasti, erityisesti maantie 148 osalta, joka on maakunnallisesti merkittävä tie.

Liikenne

Hankkeen maanvastaanotto toiminnan sekä kiviaineksen oton vuoksi ajoneuvojen määrä hankealueen lähialueiden teillä ja tieosuuksilla nousee ja lisääntyvä liikenne on pääosin raskasta ajoneuvoliikennettä. Liikennemäärien kasvu vaikuttaa lähiympäristön liikenteen sujuvuuteen sekä liikenneturvallisuuteen erityisesti Maantie 148 liittymässä.

Maantie 148 on osoitettu maakuntakaavassa maakunnallisesti merkittäväksi tieksi. Kaavamääräyksen mukaan väylälle tai sen välittömään läheisyyteen ei saa tehdä toimenpiteitä, jotka heikentävät pitkämatkaisen liikenteen, joukkoliikenteen tai kuljetusten palvelutasoa. Lisäksi uusia liittymiä rakennettaessa tulee varmistaa, että liittymä on mahdollista toteuttaa tien sujuvuutta tai turvallisuutta vaarantamatta. Sujuvuutta arvioitaessa voidaan ottaa huomioon liittymän keskeinen sijainti alue- ja yhdyskuntarakenteessa.

Arvioinnin mukaan hankkeen synnyttämä liikennemäärän kasvu suhteutettuna Maantie 148 linjaosuuden liikennemäärään ei ole merkittävä ja sillä ei arvioida olevan erityisiä vaikutuksia. Uudenmaan liitto toteaa, että hankkeen jatkosuunnittelussa on kuitenkin kiinnitettävä erityistä huomiota lieventäviin toimenpiteisiin ja huolehdittava siitä, että maakunnallisesti merkittävän tien palvelutasoon ei tule heikennyksiä, ja että liikenneyhteydet ovat sujuvia ja turvallisia.

Kasvillisuus ja eläimistö

Luonnonarvojen huomioon ottamiseen on aiempaa enemmän tarvetta, sillä ilmaston muuttuminen osaltaan heikentää lajiston mahdollisuuksia säilyä nykyisissä elinympäristöissään. Maakuntakaavan yleismääräykset edellyttävät muun muassa laajojen ja yhtenäisten luontoalueiden huomioon ottamista sekä ”Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja alueidenkäytössä on otettava huomioon alueiden arvokkaat ominaispiirteet

ja turvattava luonnon, maiseman ja kulttuuriympäristön arvot. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on tarkistettava viranomaispäätösten, inventointien tai rekisterien ajantasainen tieto arvokkaista alueista, kohteista ja yhteyksistä mukaan lukien alueiden ja kohteiden tarkemmat rajaukset.”

Maakuntakaavassa on osoitettu viheryhteystarve hankealueen luoteispuolelle, joka perustuu selvitykseen Uudenmaan ekologisista verkostoista (2018). Tämä selvitys on mainittu lähtötietona myös arviointiselostuksessa. Selvityksen tuloksia ei kuitenkaan ole huomioitu vaikutusten arvioinnissa. Uudenmaan liitto huomauttaa, että em. selvityksessä on tunnistettu paitsi viheryhteystarve Savijärven ja Hinthaaran välille, myös Uudenmaan 20% parhaaseen luontoarvojen luokkaan kuuluva alue hankealueen poikki. Vaikutuksia ekologiseen verkostoon tulee tarkistaa Uudenmaan ekologisten verkostojen selvityksen tietojen pohjalta ja huomioida ne jatkosuunnittelussa.

Uudenmaan liitto myös toteaa, että kasvillisuuteen ja eläimistöön kohdistuvien vaikutusten osalta on jäänyt arvioimatta yhteisvaikutukset mm. lähistön datakeskushankkeen ja voimalinjahankkeiden osalta. Yhdessä näillä hankkeilla voi olla merkittäviä vaikutuksia ekologisiin yhteyksiin, niiden toimivuuteen ja kytkeytyvyyteen, mistä syystä yhteisvaikutukset on tunnistettava riittävän aikaisessa vaiheessa. Yhteisvaikutusten arviointia on tarpeellista tarkistaa ja täydentää.

Pintavedet ja kalasto

SYKE:n vuonna 2024 julkaistun metsätaloudelle herkkien vesistöjen paikkatietoaineistoissa hankealueen poikki kulkeva Mossakärrbäckenin puro on luokiteltu metsätaloudelle erittäin herkäksi vesistöksi. Arviointiselostuksessa puron herkkyyttä ei ole tunnistettu.

Purolla on erityisiä vesiin liittyviä arvoja, jotka voivat heikentyä metsätaloustoiminnasta. Tästä syystä puron vaikutusalueella on kiinnitettävä erityistä huomiota vesiensuojelun tehostamiseen. Uudenmaan liitto esittää, että SYKE:n metsätaloudelle herkkien vesistöjen aineisto otetaan arvioinnissa huomioon ja arviointia tarkistetaan pintavesiin ja kalastoon kohdistuvien vaikutusten osalta.

Haitallisten negatiivisten vaikutusten lieventämistoimet on otettava asianmukaisesti huomioon jatkosuunnittelussa sekä lupakäsittelyssä.

Mari Siivola
Johtaja, aluesuunnittelun vastuualue

Jakelu

Uudenmaan ELY-keskus
Uudenmaan liitto / Kirjaamo

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 3 pages before this page

Dokumentet inneholder 3 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 3 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 3 sider før denne side

Detta dokument innehåller 3 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende